

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBIH
SARAJEVO**

Ložionička 3, 71000 Sarajevo, Tel: + 387 (0)33 723 500, Fax: 716 400, www. saifbih.ba, e-mail: urrevfed@bih.net.ba, saifbih@saifbih.ba

UR: 048/023-06; 035-05/08

**IZVJEŠĆE
O REVIZIJI FINANCIJSKIH IZVJEŠĆA
NA DAN 31.12.2007. GODINE**

SLUŽBE ZA UPOŠLJAVANJE ŽUPANIJE POSAVSKE ORAŠJE

Sarajevo, listopad 2008. godina

NEOVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

1. Obavili smo reviziju finansijskih izvješća Službe za upošljavanje Posavske županije (u daljem tekstu Služba) i usklađenosti poslovanja sa zakonima i propisima, za godinu koja je završila na dan 31. prosinca 2007. godine.
2. Menadžment Službe je odgovoran za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvješća u skladu sa posebnim propisima o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru. Odgovornost se odnosi na uspostavu sustava internih kontrola i usklađenosti poslovanja Službe sa važećim zakonskim i drugim propisima. Naša odgovornost ja da izrazimo mišljenje temeljem provedene revizije.
3. Reviziju smo obavili, temeljem ovlaštenja danih Zakonom o reviziji institucija u FBiH ("Sl. novine FBiH", broj 22/06) sukladno revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija-INTOSAI ("Sl. novine FBiH", broj 06/01). Ovi standardi zahtijevaju da reviziju planiramo i izvršimo na način koji nam omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijska izvješća ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, te da je poslovanje usklađeno sa važećim zakonskim i drugim propisima.
4. Revizija je, na temelju uzoraka, ispitivala značajne transakcije, koje potvrđuju iznose u finansijskim izvješćima, ocjenu računovodstvenih načela prilikom sastavljanja finansijskih izvješća, ocjenu značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva prilikom sastavljanja finansijskih izvješća, usuglašenost sa zakonima i propisima i ocjenu sustava internih kontrola. Smatramo da revizija koju smo izvršili pruža razuman temelj za izražavanje našeg mišljenja.
5. Provedenom revizijom godišnjih finansijskih izvješća za 2007. godinu utvrđeno je:
 - *Ne evidentiranje i ne iskazivanje u bilančnim pozicijama obveza sukladno Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH, temeljem naknada razvojačenim braniteljima za slučaj neuposlenosti od 525.688,00 KM, zdravstvene zaštite neuposlenih 57.624,00 KM i upošljavanja pripravnika više i visoke stručne sprema 12.617,75 KM, što se odrazilo na nerealno i nepotpuno iskazivanje rashoda i viška prihoda nad rashodima u finansijskim izvješćima za 2007. godinu. (točka 5.4.2. Izvješća).*
 - *Zakon o proračunu u FBiH nije poštovan u dijelu donošenja Dokumenta okvirnog proračuna, Finansijskog plana u zakonskom roku i Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba u djelu donošenja programa rada Službe koji čini temelj finansijskog plana. (točka 5.2. Izvješća).*
 - *Nije izvršen popis stanja imovine i obveza, i nije izvršeno usuglašavanje stanja sredstava i njihovih izvora u knjigovodstvu sa stanjem utvrđenim popisom sukladno Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH (točka 5.6 Izvješća).*
 - *Nepoštivanje Zakonu o javnim nabavkama u BiH, u slučajevima nabavke opreme od 6.611,47 KM i dijelu izdataka za materijalne troškove od 18.422,00 KM, (točka 5.5 Izvješća).*
 - *Računovodstveni sustav u dovoljnoj mjeri nije pouzdan i nisu uspostavljeni interni računovodstveni kontrolni postupci čime bi se osiguralo sveobuhvatno evidentiranje, pouzdano izvještavanje u finansijskim izvješćima. (točka 5.1 i 5.7. Izvješća).*
 - *Nije vršen monitoring nad realiziranim programima zapošljavanja i samozapošljavanja od 518.400 KM, (točka 4.4.2. Izvješća).*
6. Po našem mišljenju zbog efekata usklađivanja finansijskih izvješća o činjenicama koje su navedene u prethodnom stavu Finansijska izvješća ne daju istinit i fer pregled o finansijskom stanju i rezultatima poslovanja Službe u svim značajnim segmentima za godinu koja se završava sa 31.12. 2007. godine.

Zamjenik generalnog revizora

Branko Kolobarić, dipl. oec.

Generalni revizor

Mr. sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.

S A D R Ž A J

1.	UVOD	1
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE.....	1
3.	REZIME	1
4.	OSVRT NA PREPORUKE PRETHODNE REVIZIJE	2
5.	NALAZI	2
5.1	Sustav internih kontrola i nadzor nad upotrebom sredstava	2
5.2	Izrada, donošenje finansijskog plana i izvještavanje	3
5.3	Prihodi i primici Službe za 2007. godinu.....	4
5.4	Rashodi i izdaci Službe za 2007. godinu.....	5
5.4.1	Bruto plaće i naknade troškova zaposlenih	5
5.4.2	Tekući transferi.....	5
5.5	Javne nabavke.....	7
5.6	Popis stalnih sredstva, potraživanja i obveza na dan 31.12.2007. godine.....	7
5.7	Računovodstveni sustav.....	8
6.	KOMENTAR	8
	PRILOG 1	9
	Izvršenje Finansijskog plana Službe za upošljavanje Posavske Županije na dan 31.12.2007. godine	9

IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINACIJSKIH IZVJEŠĆA SLUŽBE ZA UPOŠLJAVANJE POSAVSKE ŽUPANIJE

ZA 2007. GODINU

1. UVOD

Služba za upošljavanje Posavske županije (u daljem tekstu Služba) utemeljena je Uredbom o utemeljenju i ustroju Službe za upošljavanje, koju je donijela Vlada Županije Posavske, temeljem Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba radi zadovoljavanja potreba u oblasti upošljavanja i praćenja kretanja na tržištu rada u Županiji Posavskoj.

Služba je nadležna za: posredovanje u upošljavanju; prikupljanje i dostavu podataka o neuposlenim osobama Federalnom zavodu; informira o mogućnosti upošljavanja; surađuje sa obrazovnim ustanovama, radi usklađivanja obrazovnih programa s kadrovskim potrebama poslodavaca; provodi programe profesionalne orijentacije, obuke i prekvalifikacije neuposlenih osoba i njihovo ponovno upošljavanje na odgovarajućim poslovima. Donosi i provodi programe mjera za brže upošljavanje određenih kategorija neuposlenih osoba, čije je upošljavanje otežano.

Periodično ocjenjuje tržište rada, prema instrukcijama Federalnog zavoda, u cilju dobivanja podataka i pružanja informacija o kretanju na tržištu rada. Suraduje sa drugim službama, koordinira rad i razmjenjuje informacije o kojima vode službene evidencije i Federalnom zavodu dostavlja izvješća na način i u rokovima predviđenim aktom Federalnog zavoda.

Organizacija rada i sistematizacija radnih mjesta utvrđena je Pravilnikom o radu sa ugrađenim elementima organizacije i odgovornosti koje proizilaze iz djelatnosti Službe, ostvaruju se u organizacionom dijelovima: Stručnoj službi i biroima rada u općinama Domaljevac, Odžak i Orašje. Sredstva za rad Službe osiguravaju se iz doprinosa obveznika i drugih sredstava uređeni Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba.

Na dan 31.12.2007. godine u Službi za upošljavanje bilo je zaposleno 13 radnika. Sjedište Službe je u Orašju, ulica Jug I bb.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finacijska izvješća Službe za 2007. godinu i usklađenost poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Cilj revizije finacijskih izvješća Službe za 2007. godinu je pribavljanje realne osnove, da se na bazi pregleda finacijskih računa, u skladu sa usvojenim revizorskim standardima, izrazi mišljenje o tome da li su finacijska izvješća pouzdana i da li bilance u potpunosti odražavaju rezultate izvršenja Finacijskog plana, kao i da se izvrši procjena da li su rukovoditelji primjenjivali zakone i druge propise, koristili sredstva za odgovarajuće namjene, ocijeni finacijsko upravljanje i sustav interne kontrole.

Revizija je obavljena sukladno internim planskim dokumentima revizije, u periodu rujan - listopad 2008. godine.

S obzirom da je revizija obavljena ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sustavu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. REZIME

Izvršenom revizijom Finacijskog izvješća Službe za 2007. godinu konstatirali smo određen broj propusta i nepravilnosti, a u cilju otklanjanja istih dali smo slijedeće preporuke:

- ***Donijeti sve akte vezano za uspostavu sustava internih kontrola u vidu pisanih procedura, shodno Smjernicama Federalnog ministarstva financija za uspostavu jačanja sustava internih***

kontrola. Na osnovu urađenih procedura i postupaka za svaki proces rada sačiniti i donijeti Pravilnik o internim kontrolama i internim kontrolnim postupcima, donesene akte dosljedno poštovati i pratiti njihovu realizaciju.

- *Uspostaviti računovodstveni sustav sukladno Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH koji će pružiti podlogu za sastavljanje i pravilno i potpuno prezentiranje informacija u financijskim izvješćima.*
- *Potrebno je u narednom periodu Financijski plan donositi na način i u roku uređenom Zakonom o proračunu u FBiH i temeljiti ga na programu rada Službe sukladno Uredbi o utemeljenju i ustroju Službe za upošljavanje Županije Posavske, a višak prihoda nad rashodima planirati sukladno Zakonu o proračunima i Zakonu o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba.*
- *Sukladno Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH potrebno je da Služba izvrši popis sredstava, obveza i potraživanja, kako bi raspolagali stvarnim i točnim podacima o imovini i obvezama, i izvrši usuglašavanje stvarnog sa knjigovodstvenim stanjem.*
- *Nabavke temeljiti na poštivanju Zakona o javnim nabavkama BiH*
- *Vršiti monitoring nad programima zapošljavanja i samozapošljavanja i sačinjavati evaluaciju istog.*
- *U narednom periodu obveze preuzimati u okviru planiranih sredstava u Financijskom planu i temeljem sačinjenog programa zapošljavanja, a obveze evidentirati sukladno Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH.*
- *Preporučujemo menadžmentu Službe da u suradnji sa Federalnim zavodom za zapošljavanje radi na poboljšanju informacionog sustava kojim će biti proširena baza podataka o (svim) obveznicima uplate doprinosa, s ciljem poboljšanja naplate doprinosa.*
- *Sukladno Pravilniku o financijskom izvještavanju i godišnjem obračunu u FBiH uz financijska izvješća sačinjavati i tekstualni dio izvješća koji obuhvata strukturu troškova, objašnjenje uzroka izvršenja godišnjeg plana prihoda, rashoda, izdataka i primitaka i uzroke odstupanja izvršenja.*
- *Uskladi obračun plaća, sa Pravilnikom o radu, da se isplata naknada za prijevoz vrši temeljem relevantne dokumentacije – dokaza o mjestu prebivališta.*
- *Utrošak sredstava vršiti za namjene određene Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba, za povećanje veće stope zaposlenosti.*
- *Utvrdjivanje statusa nezaposlene osobe temeljiti na potpunoj dokumentaciji sukladno Zakonu o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba i Pravilniku o evidenciji u oblasti zapošljavanja*

4. OSVRT NA PREPORUKE PRETHODNE REVIZIJE

Obzirom da se revizija financijskih izvješća Službe obavlja se prvi put ne dajemo mišljenje početno stanje 01.01.2007. godine.

5. NALAZI

5.1 Sustav internih kontrola i nadzor nad upotrebom sredstava

U Pravilniku o radu ugrađeni su osnovni organizacioni dijelovi Službe, dva ureda i ravnatelj Službe, koji organizira i osigurava zakonito, racionalno i učinkovito obavljanje poslova iz djelokruga Službe. U Uredu za posredovanje rada i evidencije obavljaju se poslovi posredovanja u zapošljavanju, a u Uredu za pravne, opće i materijalno – financijske poslove obavljaju se poslovi računovodstveno-financijskog karaktera, pravni poslovi. Općinske podružnice vode evidencije iz područja rada i upošljavanja i davanja informacija o

moćnosti upošljavanja. Za izvršenje poslova i zadataka djelatnici Službe odgovaraju za svoj rad neposrednom rukovoditelju i ravnatelju Službe, dok voditelji podružnica odgovaraju ravnatelju i Upravnom vijeću, a ravnatelj Upravnom vijeću Službe. U istom Pravilniku su uređeni elementi organizacije i sistematizacije radnih mjesta Službe sa određenim brojem izvršilaca, bez opisa poslova i zadataka radnog mjesta na koje je uposlenik po Ugovoru o radu raspoređen, što po našoj procjeni dovodi u pitanje mogućnost odgovornosti djelatnika za rad koji obavljaju obzirom da ne postoje opisi poslova i zadataka radnih mjesta. Ovako uređen akt bez opisa poslova i zadataka imao je za posljedicu da uposleni u biroima po općinama donose i potpisuju rješenja o ostvarivanju prava neuposlenih osoba, vrše obračune naknada koje čine prilog uz nalog banci za realizaciju, a da opisom poslova i zadataka njegovog radnog mjesta ta ovlaštenja nisu određena.

Naša je ocjena da Služba ne raspolaže Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta kao posebnim aktom kojim bi se kroz opis poslova i zadataka svakog predviđenog radnog mjesta osiguravalo izvršenje djelatnosti Službe, stupanj rizika odgovornosti za svako radno mjesto kako bi se spriječile greške, nepravilnosti, neovlaštene uporabe ili eventualne zlouporabe lošeg upravljanja.

Nisu urađene ni preostale procedure sukladno Smjernicama za uspostavu i jačanje sustava internih kontrola kod proračunskih korisnika temeljem kojih bi se sačinio Pravilnik o internim kontrolama – internim kontrolnim postupcima, kojim bi se precizirali upravljački, administrativni i računovodstveni kontrolni postupci, postupci procjene rizika, informiranja, komunikacije i nadgledanja.

Računovodstveni sustav također nije definiran Pravilnikom o računovodstvu i računovodstvenim politikama. Obveze nisu iskazane jer se nije poštovalo računovodstveno načelo modificiranog nastanka događaja da se obveze priznaju u obračunskom razdoblju u kojem je obveza za plaćanje i nastala zbog čega su rashodi manje iskazani u 2007. godini od 595.929,75 KM. Utvrđeni su propusti u evidentiranju obveza nastalih u prethodnom periodu, koje su evidentirane u 2007. godini što također narušava načelo nastanka događaja. Nepotpuno izvršen popis stalnih sredstava. Izvršen je samo naturalni popis bez prikaza vrijednosti sredstava, bez obrazloženja o stanju sredstava i bez izvršenog usuglašavanja stvarnog stanja sa knjigovodstvenim stanjem. Vrijednost stalnih sredstava u godišnjem izvješću sa 31.12.2007. godine od 329.295,00 KM nije identična vrijednosti stalnih sredstava u bruto bilanci sa 31.12.2007. godine od 244.336,94 KM. Transakcije nisu evidentirane temeljem potpune dokumentacije, nedostaje narudžbenica, otpremnica, ugovor.

Dokumentacija blagajničkog poslovanja, također potvrđuje da se nije svakodnevno promet blagajne iskazivao u dnevnom blagajničkom izvješću, odnosno iskazivan je promet za veći broj dana u jednom blagajničkom izvješću. Troškovi reprezentacije evidentirani su temeljem faktura koje sadrže samo iznos za plaćanje, bez naziva fakturirane robe. Isti su se evidentirali i na poziciji ostale nespomenute usluge što se odrazilo na nerealno iskazivanje pozicije troškova reprezentacije i troškova pozicije ostalih nespomenutih usluga.

Nefunkcioniranje sustava internih kontrola odrazilo se i u dijelu ne obavljanja monitoringa nad svim realiziranim programima zapošljavanja i samozapošljavanja.

Donijeti sve akte vezano za uspostavu sustava internih kontrola u vidu pisanih procedura, shodno Smjernicama Federalnog ministarstva financija za uspostavu jačanja sustava internih kontrola. Na osnovu urađenih procedura i postupaka za svaki proces rada sačiniti i donijeti Pravilnik o internim kontrolama i internim kontrolnim postupcima, donesene akte dosljedno poštovati i pratiti njihovu realizaciju.

5.2 Izrada, donošenje financijskog plana i izvještavanje

Financijski plan Službe za 2007. god. iznosio je 5.435.000,00 KM. Nije donesen u zakonskom roku, a za period od 01.01.2007.-16.02.2007. godine nije prethodila odluka o privremenom financiranju. Nije donesen ni Dokument okvirnog plana koji obuhvata najmanje fiskalnu godinu i dvije naredne fiskalne godine. Temelj Financijskog plana, odnosno potreba za sredstvima čini godišnji program rada Službe koji nije sačinjen za 2007. godinu. Pripremne radnje na izradi Financijskog plana i donošenje Financijskog plana

u zakonskom roku nije izvršeno, tako da je Plan donesen od Upravnog vijeća sa znatnim zakašnjenjem 16.02.2007. godine, iako je zakonski rok za donošenje Plana kraj prethodne godine za narednu godinu. Izvršene su izmjene i dopune Financijskog plana i najveća razlika u odnosu na financijski plan odnosila se na povećanje primljenih potpora od Federalnog zavoda za zapošljavanje sa 500.000,00 KM na 4.400.000,00 KM na prihodovnoj strani, a na rashodovnoj strani novčane pomoći, potpore pojedincima, uvećane su sa 525.000 KM na 4.385.000 KM, od čega se na potpore za razvojačene branitelje odnosi 4.367.000,00 KM.

Navedeno ukazuje da Financijski plan, odnosno izmjene i dopune Financijskog plana nije donijela Skupština Županije, odnosno Financijski plan nije ni dostavljan Vladi Županije i Skupštini sukladno zakonskim propisima. Planom nije obuhvaćen ni višak prihoda nad rashodima iz 2006. godine od 418.009 KM, kako je predviđeno Zakonom o proračunima FBiH, niti je utvrđena njihova namjena sukladno Zakonu o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba.

Upravno vijeće Službe je usvojilo Financijsko izvješće za III (treći) kvartal 2007. godine Službe i Završni račun Službe. Navedena izvješća su prikazana samo kroz obrasce, bez pisanih obrazloženja za prekoračenja pojedinih stavki ili druge vrste evidentiranja/neevidentiranja obveza. (Nije obrazložena neevidentiranje obveze branitelja za prosinac 2007. g., ili preuzimanje izvršenja obveza za zdravstveno osiguranje neuposlenih osoba za 10, 11, i 12. mjesec 2007. godine).

Potrebno je u narednom periodu Financijski plan donositi na načini i u roku uređenom Zakonom o proračunu u FBiH i temeljiti ga na programu rada Službe sukladno Uredbi o utemeljenju i ustroju Službe za upošljavanje Županije Posavske, a višak prihoda nad rashodima planirati sukladno Zakonu o proračunima i Zakonu o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba.

Sukladno Pravilniku o financijskom izvještavanju i godišnjem obračunu u FBiH uz financijska izvješća sačinjavati i tekstualni dio izvješća koji obuhvata strukturu troškova, objašnjenje uzroka izvršenja godišnjeg plana prihoda, rashoda, izdataka i primitaka i uzroke odstupanja izvršenja.

5.3 Prihodi i primici Službe za 2007. godinu

U financijskom izvješću za 2007. godinu ukupno ostvareni prihodi i primici, iskazani su u iznosu od 5.158.316 KM, što je u odnosu na izmjene i dopune Financijskog plana od 5.435.000 KM manje za 276.684 KM. Strukturu iskazanih prihoda čine:

Doprinos od osiguranja od nezaposlenosti, transfer od Federalnog zavoda za zapošljavanje, transfer od Federalnog ministarstva za rad i socijalna pitanja i prihodi od osobne djelatnosti.

Prihodi od doprinosa od osiguranja od nezaposlenosti iznose 989.317 KM. S obzirom da čine osnovna sredstva za zadovoljenje potreba zapošljavanja Službe, ne postoji evidencija o obveznicima uplate ove vrste doprinosa, i nema uvida u to tko vrši redovito plaćanje, a tko ne. Služba ne vrši analizu naplate ovih prihoda i nema pisanih procedura praćenja naplate ove vrste prihoda.

Transfer od Federalnog zavoda za zapošljavanje 3.975.099 KM, od čega se za razvojačene branitelje odnosi 3.702.672 KM (gdje se Služba pojavljuje samo kao posrednik u realizaciji) i 272.426,50 KM za provođenje Programa zapošljavanja 80 nezaposlenih djelatnika u malim i srednjim poduzećima i za implementaciju i financiranje projektnih aktivnosti projekata socijalno-ekonomske podrške, obuke i pre zapošljavanja (PIU SESER).

Transfer od Federalnog ministarstva za rad i socijalna pitanja od 129.660 KM za upošljavanje invalidnih lica i transfer Vlade Županije Posavske od 30.000 KM potpora u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji.

Prihodi od osobne djelatnosti 8.725 KM, tj: prihodi temeljem izdavanja radnih dozvola za strance, ostvareni od uplate po 250 KM za izdanu dozvolu.

Ukupni primici od 25.516 KM iskazani po osnovu danih pozajmica pojedincima – zaposlenicima Službe i pravnim licima sa područja Županije Posavske. Primici od pozajmice dane djelatniku Službe u 2007. godini od 3.000 KM sa rokom povrata 31.12.2007. godine i primici od kratkoročne pozajmice u iznosu 5.000 KM također od djelatnika Službe odobrene odlukom Ravnatelja. Služba je ostvarila primitke 10.000 KM od vraćenih pozajmica danih pravnim licima iz 2006. godine sa rokom vraćanja 01.02.2007.

godine i primici od 11.682,92 temeljem pozajmice iz 2004. godini u iznosu od 70.000 KM, čiji je rok vraćanja bio 30.04.2005. godine.

Preporučujemo menadžmentu Službe da u suradnji sa Federalnim zavodom za zapošljavanje radi na poboljšanju informacionog sustava kojim će biti proširena baza podataka o (svim) obveznicima uplate doprinosa, s ciljem poboljšanja naplate doprinosa.

5.4 Rashodi i izdaci Službe za 2007. godinu

U financijskim izvješćima Službe za 2007. godinu rashodi i izdaci iskazani su u iznosu od 4.904.246 KM, što je u odnosu na Plan od 5.435.000 KM manje za 530.754 KM. U Godišnjem obračunu Služba je iskazala višak prihoda nad rashodima 254.070 KM, a ukupan akumulirani višak prihoda nad rashodima 643.870 KM. Revizijom je konstatirano da nisu evidentirani troškovi nastali u 2007. godini: temeljem naknada za razvojačene branitelje u iznosu od 525.628,00 KM, zdravstvene zaštite za neuposlene od 57.624,00 KM i zapošljavanje pripravnika od 12.607,75 KM, što se odrazilo na nerealno, nepotpuno i netočno iskazivanje stanja rashoda i viška prihoda nad rashodima u financijskim izvješćima.

Rashode priznavati i evidentirati sukladno Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu proračuna u FBiH primjenom načela modificiranog nastanka događaja u izvještajnom periodu u kome su nastali i na koji se odnosi obveza plaćanja bez obzira da li je ili kada će biti izvršeno plaćanje.

5.4.1 Bruto plaće i naknade troškova zaposlenih

Bruto plaće i naknade zaposlenih u 2007. godine iskazane su od 327.271,60 KM. Obračun i isplata plaća nije se vršila na način uređen Pravilnikom o radu, množenjem koeficijenata sa osnovicom, odnosno prosječnom neto plaćom u protekloj godini u Županiji umanjnjem ili uvećanjem 10%.

Temeljem odluka ravnatelja obračun plaće za veljaču, travanj, lipanj i prosinac uvećan je djelatnicima Službe i do 20 %, temeljem naročitog angažmana što nije sukladno Pravilniku o radu, kojim je uređeno da se obračun može uvećati samo po osnovu postignutih rezultata rada.

Naknade za prijevoz djelatnicima Službe iskazane su u iznosu od 10.899,60 KM. Isplaćivane su temeljem Odluke ravnatelja Službe o visini naknade za putovanja djelatnika od mjesta stanovanja do radnog mjesta kojom su definirani iznosi, a bez zahtjeva djelatnika i bez relevantnih dokaza da djelatnici žive u mjestima za koja su primali naknadu.

Potrebno je da Služba uskladi obračun plaća sa Pravilnikom o radu. Zatim da se isplata naknada za prijevoz vrši temeljem relevantne dokumentacije – dokaza o mjestu prebivališta.

5.4.2 Tekući transferi

Iskazani su u iznosu od 4.436.703 KM u ukupnim troškovima i izdacima učestvuju sa 90,46%. Sastoje se od transfera za materijalnu sigurnost nezaposlenih osoba i transfera za aktivnu politiku zapošljavanja.

Transfer temeljem materijalno socijalne sigurnosti neuposlenih osoba planirani su u iznosu od 4.367.000 KM, a iskazani u iznosu od 3.884.416 KM, od čega **Novčane naknade za razvojačene branitelje** iznose 3.505.510 KM, realizirani sredstvima Federalnog zavoda za zapošljavanje 3.405.510 KM i sredstvima Službe 100.000 KM.

Isplate su vršene temeljem rješenja o utvrđivanju prava na ovaj vid naknade sukladno Zakonu o pravima razvojačenih branitelja i iznosila je 150,80 KM mjesečno odnosno 25% prosječne isplaćene neto plaće u FBiH u prethodnoj godini. Temeljem ove naknade Služba je utvrdila pravo za 3.640 branitelja koji žive na prostoru Županije Posavske, Republike Srpske i Brčko Distrikta.

Evidencija nezaposlenosti kao jedan od uvjeta za ostvarivanje prava potvrđuje prijavljivanje većeg broja korisnika u 2007. godini (u 5, 7, 9, 10/07.godine) a metodom uzorka utvrdili smo da u nekim slučajevima prijave ne sadrže sve bitne podatke sukladno Zakonu o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti

nezaposlenih osoba i Pravilnika o evidenciji u oblasti zapošljavanja kao uvjeti za utvrđivanje statusa nezaposlene osobe. Sa 31.12. 2007. godine Služba je manje prikazala troškove temeljem prava branitelja neevidentiranjem i neprikazivanjem troškova za 12/2007. godine u visini od 525.688 KM.

Utvrđivanje statusa nezaposlene osobe temeljiti na potpunoj dokumentaciji sukladno Zakonu o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba i Pravilniku o evidenciji u oblasti zapošljavanja

Zdravstvena zaštita za neuposlene iskazana od 174.018 KM temeljem prava na zdravstvenu zaštitu sukladno Zakonu o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba. Fakture ispostavljene od Zavoda zdravstvenog osiguranja Županije Posavske za kolovoz 2007. godine ukupno za općine (Orašje, Odžak, Domaljevac) 19.140 KM što za 3.190 korisnika po mjesečnoj naknadi od 6 KM čini navedeni iznos.

U ukupno iskazanom iznosu (174.018 KM), iznos od 96.132 KM evidentiran je kao transfer, a prijenos sredstava nije izvršen. Navedeni iznos evidentiran je na poziciji razgraničenih rashoda iz razloga nedostatka sredstava i izvršeno je plaćanje tek u 2008. godini. Ovakvim načinom evidentiranja prikazano je nerealno stanje pozicije transfera zdravstvene zaštite za neuposlene za navedeni iznos i nepravilno iskazivanje pozicije razgraničenih rashoda jer dostavljene već primljene fakture za plaćanje nisu mogle predstavljati utemeljenost za iskazivanje podatka pozicije razgraničenih rashoda. Također obveze temeljem prava na zdravstvenu zaštitu se nisu redovno izmirivale što potvrđuje da u 2007. godine temeljem ovog prava su izmirene obveze iz 2006. godine od 94.644,95 KM od 5 do 12 mjeseca navedene godine, a za 2007. godinu ostalo neevidentiranih obveza za 10,11 i 12 mjesec u iznosu 57.624 KM, što se odrazilo na iskazivanje financijskog rezultata.

U narednom periodu evidenciju temeljiti na odgovarajućim pozicijama i obveze preuzimati u okviru planiranih sredstava i iste evidentirati sukladno Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH u periodu kad su i nastale kako bi se financijska izvješća temeljila na realnosti, točnosti i istinitosti.

Novčana pomoć nezaposlenim iskazana je od 5.000 KM.

Cjelokupan iznos doznačen temeljem Odluka Ravnatelja Službe 2.000 KM za pomoć fizičkom licu u svrhu podmirenja ličnih troškova i iznos od 3.000 KM također fizičkom licu temeljem Ugovora o stipendiranju Službe i korisnika sredstava, kojim se Služba obvezuje snositi troškove upisa na fakultet u iznosu od 9.500,00 KN, potvrđuje nenamjenski utrošak javnih sredstava u odnosu na obveze Službe uređene Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba.

Utrošak sredstava vršiti za namjene određene Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba, za povećanje veće stope zaposlenosti.

Tekući transferi temeljem aktivne politike zapošljavanja iskazni su od 552.286,00 KM i to temeljem Poticaja projekt zapošljavanja 518.400,00 KM.

Projekt sufinansiranja zapošljavanja starijih nezaposlenih osoba preko 40 godina života sa radnim iskustvom prijavljenih na evidenciji nezaposlenih u malim i srednjim poduzećima realiziran od 224.000,00 KM, sredstvima Federalnog zavoda za zapošljavanje i sredstvima Službe, bez povratnim davanjem sredstava u iznosu od 3.500,00 KM po jednoj novozaposlenoj osobi sa evidencije nezaposlenih u vidu nabavke strojeva, sirovina, materijala za rad i 1.500,00 KM za obuku osobe uz rad sa obvezom poslodavca da najmanje 18 mjeseci zadržava u radnom odnosu uposleni osobu. Nije urađen monitoring i evaluacija.

Projekt zapošljavanja nezaposlenih osoba starijih od 45 godina (199.400,00 KM) financiran iz sredstava PIU SESER iz kreditnih sredstava Svjetske banke 54% i Federalni zavod 46%. Bez povratnim davanjem 3.000,00 KM financijske podrške po jednom korisniku. U projektu sudjelovalo ukupno 22 poduzeća sa prostora Županije Posavske, a zaposleno 48 osoba sa evidencije nezaposlenih. Nije urađen monitoring i evaluacija.

Projekt samozapošljavanja osoba sa invaliditetom koje se nalaze na evidenciji neuposlenih, iskazana je od 95.000,00 KM za nabavke platenika u površini 200 m² i pojedinačnoj vrijednosti 4.000,00 KM Realizacija se financirala iz transfera Federalnog Ministarstva rada i socijalne politike, transfera Vlade Posavske Županije i sredstava Službe. Program za ovaj vid zapošljavanja Služba nije sačinila koji bi odredio

ciljnu skupinu korisnika sredstava, potrebna sredstva i kontrolu namjenskog korištenja sredstava. Naprotiv dodjela vršena temeljem kontakta Udruge invalida čiji su prijedlozi odnosno liste kandidata i uvažavane. Nije urađen monitoring i evaluacija.

Vršiti monitoring i sačinjavati evaluaciju istog i sukladno Zakonu o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba temeljiti realizaciju na programima u kojim se iskazuje potreba za sredstvima, cilj programa i ciljna skupina.

Projekt zapošljavanja pripravnika VŠS, VSS realiziran od 25.386,85 KM sufinanciranjem na način da 66% bruto plaće isplaćuje Služba i Vlada Županije Posavske u jednakom omjeru 33 % a da nisu sredstva bila planirana u Financijskom planu (pozicija sufinanciranje pripravnika sa VŠS i VSS). Služba nije raspolagala ni programom zapošljavanja pripravnika za 2007. godinu, a obveze su preuzimane zaključivanjem ugovorenog odnosa sa poslodavcima u javnom, privatnom sektoru i javnim ustanovama što po našoj procjeni su obveze preuzimane u većim iznosima od dozvoljenog i što je utjecalo na ne evidentiranje preuzetih obveza, odnosno ne iskazivanje uopće obveza temeljem zapošljavanja pripravnika u iznosu od 12.607,75 KM.

U narednom periodu obveze preuzimati u okviru planiranih sredstava u Financijskom planu i temeljem sačinjenog programa zapošljavanja, a obveze evidentirati sukladno Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH.

5.5 Javne nabavke

Sagledavajući primjenu Zakona o javnim nabavkama u BiH, konstatirali smo da se isti nije primjenjivao kod nabavke stalnih sredstava u vrijednosti od 6.411,47 KM (nabavka klima uređaja od 1.080,00 KM, aparata za kopiranje 1.862,00 KM i namještaja 3.469,47 KM) i izdataka za materijalne troškove u vrijednosti 18.422,00 KM (nabavke goriva za motorna vozila u iznosu od 7.316,77 KM, obrazaca i papira od 7.511,81 KM, materijala za održavanje opreme i materijala za opravku vozila u iznosu od 3.593,46 KM).

Nabavke temeljiti na poštivanju Zakona o javnim nabavkama BiH.

5.6 Popis stalnih sredstva, potraživanja i obveza na dan 31.12.2007. godine

Prema Bilanci stanja nabavna vrijednost stalnih sredstava iznosila je 329.295,00 KM, ispravka vrijednosti 163.693,00 KM, a sadašnja vrijednost 165.602,00 KM.

Povjerenstvo za popis stalnih sredstava Službe imenovano je Odlukom ravnatelja 25.01.2008 tj sa zakašnjenjem, što po našoj procjeni nije ostavljen dovoljan prostor za obavljanje potpunog i blagovremenog popisa. Za izvršeni popis, prezentirane su pred popisne liste stalnih sredstava potpisane od Povjerenstva (koje sadrže samo podatke o inventurnom broju, nazivu i količini), bez iskazane vrijednosti sredstava, bez datuma kada je izvršen popis i bez obrazloženja stanja sredstava. Sačinjen je prijedlog za otpis osnovnih sredstava uz konstataciju da dio osnovnih sredstava se otpisuje zbog tehnološke zastarjelosti i zbog toga što nisu u funkciji, ali bez iskazane vrijednosti sredstava i u kojoj mjeri se otpisuju. Temeljem takvog prijedloga vrši se otpis osnovnih sredstava odlukom Upravnog vijeća, nabavne vrijednosti 11.889,50 KM, i ukupne sadašnje vrijednosti 8.003,58 KM na teret izvora kapitala (računara, klima uređaja, stolica – fotelja, zbog tehnološke zastarjelosti), iako je u momentu rashodovanja njihova sadašnja vrijednost iznosila i do 83 % nabavne vrijednosti. Pored toga, postoje neslaganja iskazanih vrijednosti stalnih sredstava između godišnjeg izvješća sa 31.12.2007. godine (329.295,00 KM) i bruto bilance sa 31.12.2007. godine (244.336,94 KM), a nije izvršeno ni usuglašavanje stvarnog stanja sa knjigovodstvenim, što je utjecalo da ne možemo potvrditi navedenu vrijednost stalnih sredstava Službe.

Nije izvršen popis potraživanja, obveza i novčanih sredstava, a nije ni formirano povjerenstvo, koje bi utvrdilo stvarno stanje evidentiranih i neevidentiranih obveza, potraživanja i novčanih sredstava.

Sukladno Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH potrebno je da Služba izvrši popis sredstava, obveza i potraživanja, kako bi raspolagali stvarnim i točnim podacima o imovini i obvezama, i izvrši usuglašavanje stvarnog sa knjigovodstvenim stanjem.

5.7 Računovodstveni sustav

Računovodstveni sustav nije definiran Pravilnikom o računovodstvu i računovodstvenim politikama kojim bi se uredila organizacija računovodstvenog sustava, utvrdila neophodna pravila, procedure interni računovodstveni postupci. Provedenom revizijom smo utvrdili da iskazna vrijednost imovine u glavnoj knjizi i financijskim izvješćima nije jednako iskazana. Nisu uspostavljene obvezne pomoćne knjige; knjiga stalne imovine i knjiga inventara. Obveze nisu iskazane jer se nije poštovalo računovodstveno načelo modificiranog nastanka događaja da se obveze priznaju u obračunskom razdoblju u kojem je obveza za plaćanje i nastala zbog čega su i rashodi manje iskazani u 2007. godini. Utvrđeni su propusti u evidentiranju obveza nastalih u prethodnom periodu, a isti su evidentirani u 2007. godini što također narušava načelo nastanka događaja. Transakcije nisu evidentirale temeljem potpune dokumentacije, nedostajala je narudžbenica, otpremnica, ugovor. Blagajničko poslovanje, također potvrđuje da se nije svakodnevno promet blagajne iskazivao u dnevnom blagajničkom izvješću, odnosno iskazivan je promet za veći broj dana u jednom blagajničkom izvješću. Troškovi reprezentacije evidentirani su temeljem faktura koje sadrže samo iznos za plaćanje, bez naziva fakturirane robe. Isti su se evidentirali i na poziciji ostale nespomenute usluge što se odrazilo na nerealno iskazivanje pozicije troškova reprezentacije i troškova pozicije ostalih nespomenutih usluga. Provedenom revizijom utvrdili smo da kontrolne aktivnosti nisu dovoljno uspostavljene u cilju efikasnog poslovanja, zaštite imovine sprečavanja i otkrivanja grešaka, pa ne možemo potvrditi da je uspostavljeni računovodstveni sustav pouzdan i da pruža dobru podlogu za sastavljanje i prezentaciju financijskih izvješća.

Preporučujemo Menadžmentu Službe da navedene nedostatke otkloni uz dosljednu primjenu donesenih internih akata i računovodstvenih pravila u cilju adekvatne prezentacije informacija u financijskim izvješćima.

6. KOMENTAR

U ostavljenom roku Služba za upošljavanje Posavske županije dopisom, broj: 01-49-578-2/08 od 20.11.2008. godine, se pismeno očitovala na Nacrt izvješća o izvršenoj reviziji financijskih izvješća za 2007. godinu. U komentaru su navedena pojašnjenja po svakoj točki izvješća, koje nije uticalo na utvrđene nalaze i dano mišljenje.

**Direktor
Sektora za financijsku reviziju
Zavoda, fondova, općina i agencija**

Anica Pudar, dipl. oec.

**Voda tima
Hajrija Imširović, revizor, dipl. iur**

**Član tima
Katica Lovrić, revizor dipl. oec.**

**Član tima
Sabina Avdić pomoćnik
u financijskoj reviziji dipl. oec.**

PRILOG 1

Izvršenje Financijskog plana Službe za upošljavanje Posavske Županije na dan 31.12.2007. godine

KM

R.br.	Pozicija	Plan 2007	Povećanje i smanjenje Plana (Rebalans)	Ukupno planirana sredstva za 2007. god.	Izvršenje plana za 2007. godinu	Razlika (6-5)	Indeks (6/5) x 100
1	2	3	4	5	6	7	8
I	Prihodi	1.500.000	3.935.000	5.435.000	5.158.316	276.684	94,91
1.	Prihodi od poreza	970.000		970.000	989.317	19.317	101,99
2.	Neporezni prihodi	10.000	1.000	9.000	8.725	275	96,94
3.	Kapitalni primici		21.000	21.000		21.000	
4.	Prihodi od proračuna	500.000	3.900.000	4.400.000	4.134.758	265.242	93,97
5.	Primljene otplate kredita	20.000	15.000	35.000	25.516	9.484	72,90
II	Tekući izdaci	1.480.000	3.915.000	5.395.000	4.883.359	511.641	90,52
6.	Plaće i naknade uposlenih	340.000	13.980	326.020	327.272	1.252	100,38
7.	Doprinosi poslodavca	32.000	2.200	29.800	30.133	333	101,12
8.	Putni troškovi	7.500	2.600	4.900	4.110	790	83,88
9.	Izdaci za energiju	6.000	1.500	4.500	4.788	288	106,4
10.	Izdaci za komunalne usluge	10.000	2.000	12.000	11.402	598	95,02
11.	Nabavka materijala	4.000	6.000	10.000	9.635	365	96,35
12.	Izdaci za usluge prijevoza i goriva	6.000	2.500	8.500	7.565	935	89
13.	Unajmljivanje imovine	2.000	200	1.800	1.800		
14.	Izdaci za tekuće održavanje	2.000	4.000	6.000	4.423	1.577	73,72
15.	Bankarske usluge	4.000	500	4.500	4.391	109	97,58
16.	Ugovorene usluge	34.500	7.200	41.700	39.361	2.339	94,39
17.	Izdaci za kamate i ostale naknade		1.780	1.780	1.776	4	99,78
18.	Tekući transferi	1.032.000	3.911.500	4.943.500	4.436.703	506.797	89,75
III	Kapitalni izdaci	10.000	10.000	20.000	15.887	4.113	79,44
IV	Pozajmice i učešće u dionicama		5.000	5.000	5.000		100
V	Tekuća pričuva	10.000	5.000	15.000		15.000	
VI	UKUPNO (II+III+IV+V)	1.500.000	3.935.000	5.435.000	4.904.246	530.754	90,23
VII	Suficit/deficit				254.070	254.070	
	Broj zaposlenih	13		13	13		100